

SVEIKATOS MOKYMO IR LIGŲ PREVENCIJOS CENTRAS

**SVEIKATOS MOKYMAS.
ATVEJO ANALIZĖS METODO
PANAUDOJIMAS MOKANT APIE
BURNOS HIGIENĄ (6)**

PRAKTINIO TAIKYMO PAVYZDŽIAI

Vilnius

2017

**Sveikatos mokymas: atvejo analizės metodo
panaudojimas mokant apie burnos higieną (6)**

Metodiniai patarimai (praktinio taikymo pavyzdžiai)

Parengė:

Virginija Rudaminienė

Leidinyi skirtas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, užsiimantiems gyventojų sveikatos mokymu.

Kalbos redaktorė

Lina Biekštaitė

Viršelio piešinio autorė

Evelina Vitkauskienė

Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro
Sveikatos mokykla, 2017

TURINYS

PRATARMĖ	4
TRUMPAI APIE ATVEJO ANALIZĖS METODĄ IR JO PANAUDOJIMĄ SVEIKATOS MOKYMO PRAKTIKOJE	5
ATVEJO ANALIZĖS METODO TAIKYMAS MOKANT APIE BURNOS HIGIENĄ (PRAKTINIO TAIKYMO PAVYZDŽIAI)	5
1 pavyzdys.	5
2 pavyzdys.	6
LITERATŪRA	6

PRATARMĖ

Šiuo leidiniu Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro Sveikatos mokykla tęsia publikacijų apie mokymo formas ir metodus, jų panaudojimą praktinėje sveikatos mokymo veikloje seriją.

Šiame leidinyje supažindinama su atvejo analizės metodo panaudojimu mokant apie burnos higieną. Leidinys skirtas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, sveikatos edukologams, sveikatos mokymo organizatoriams, užsiimantiems gyventojų sveikatos ugdymu ir mokymu.

Rengiant atvejų aprašus buvo panaudoti įvairiuose interneto portaluose rasti pacientų užduoti klausimai specialistui (odontologui), į kuriuos atsakyti galėtų asmenys, išklausę paskaitą ar pranešimą apie asmeninę ar profesionalią burnos higieną arba dalyvavę praktiniuose užsiėmimuose šia tema.

TRUMPAI APIE ATVEJO ANALIZĖS METODĄ IR JO PANAUDOJIMĄ SVEIKATOS MOKYMO PRAKTIKOJE

Šiame leidinyje pateikiami atvejo analizės metodo taikymo mokant apie burnos higieną, pavyzdžiai. Nagrinėjami konkrečių situacijų fragmentai. Šis metodas padeda susipažinti su konkrečia nagrinėjamos srities patirtimi, ją išanalizuoti, apibendrinti, o vėliau įgytus gebėjimus panaudoti praktikoje.

Atvejo analizė gali užimti visą mokymo laiką arba būti paskaitos ar praktinio užsiėmimo sudedamoji dalis. Paskaitos ar užsiėmimo metu pateikiama situacija (jos aprašas), kad besimokantieji ją išanalizuotų ir pasiūlytų galimus sprendimo būdus. Kiekvienas būdas turi būti aptartas ir kritiškai įvertintas. Analizuojant konkrečius atvejus pasikeičiama žiniomis ir patyrimu.

Atvejo aprašas yra skaitomas ir analizuojamas kiekvieno mokymo dalyvio individualiai, o po to vyksta diskusijos grupėmis. Kiekviena grupė vėliau pristato savo rezultatus kitoms, vyksta diskusija, kurioje dalyvauja ir ją apibendrina dėstytojas, pabrėždamas, kas buvo analizuojant ir aptariant sužinota ir kaip tai susiję su realia praktika. Taip pat pateikiami klausimai, į kuriuos turėtų atsakyti atvejį analizuojantys dalyviai.

Analizuojant atvejį taikomas situacijos tyrimo mokymosi metodas, kuris padeda besimokantiejiems sujungti į visumą praktinius gebėjimus ir įgytas teorines žinias.

ATVEJO ANALIZĖS METODO TAIKYMAS MOKANT APIE BURNOS HIGIENĄ (PRAKTINIO TAIKYMO PAVYZDŽIAI)

1 pavyzdys. Blogas burnos kvapas (halitozė)

Mokymo temos: burnos higiena, prastos higienos žala sveikatai, halitozės profilaktika.

Mokymo dalyviams pateikiamas Mildos laiškas odontologui

MILDOS LAIŠKAS ODONTOLOGUI

(šaltinis: <http://simuten.blogas.lt/kas-sukelia-bloga-burnos-kvapa-44.html>)

Man 48 metai, turiu problemą dėl blogo burnos kvapo. Ši problema mane kamuoja turbūt visą mano gyvenimą. Ilgą laiką laikiau tai tik savyje, visą laiką kramtau kramtomąją gumą, o tai tikrai didelis nepatogumas. Išeidama iš namų visada galvoju, ar turiu su savimi kramtomosios gumos. Neduok Dieve, ką nors sutiksiu pakeliui, o kišenėje nerasiu jos. Tada geriau apeiti aplinkui, kad tik nesutiktum pažįstamo. Mano liežuvis visada baltas nuo apnašų, nepadeda jokie valymai, ką besuvalgytum, nemalonus maisto kvapas taip ir lieka visai dienai. Tiktino skrandį, jokių pakitimų nenustatė, patarė vartoti daugiau skysčių. Galbūt kas nors mane supras, kaip aš jaučiuosi gyvendama su savo nemaloni burnos kvapu. Patarkit, kas galit, kaip man jo atsikratyti.

Milda

Išanalizavus pateiktą atvejo aprašymą prašoma atsakyti į klausimus:

1. Dėl kokių priežasčių gali atsirasti ši problema?
2. Kokių priemonių reikėtų imtis?
3. Kur reiktų kreiptis pagalbos?

2 pavyzdys. Prastos burnos higienos problemos.

Mokymo temos: burnos higiena, prastos higienos žala sveikatai, burnos priežiūros profilaktika.

Mokymo dalyviams pateikiami pacientus domintys klausimai odontologui.

PACIENTŲ LAIŠKAI ODONTOLOGUI

(šaltinis: http://www.gerasodontologas.lt/lt/duk/bendri_klausimai/)

1 laiškas

Laba diena.

Pas stomatologą lankausi kas 5–6 mėnesius, pas higienistą taip pat. Valau dantis 2 kartus per dieną, vakare dar ir su siūlu valau. Burną skalauju su kokoso aliejumi. Geriu kalcij, magnį, žuvų taukus, vitaminus C ir D. Bet dantys labai genda. Nuo paskutinio apsilankymo pas stomatologą praėjo tik 6 mėn., o dantų taisyti reikia 17!!! Iš jų dar traukti du nervus. Ką daryti, kad taip negestų dantys???

2 laiškas

Sveiki. Ant priekinių dantų atsirado akmenų. Liežuvyje turiu auskarą. Ar gali būti, kad tie akmenys dėl auskaro? Ačiū už atsakymą.

Mokymo dalyvių prašoma perskaityti pacientų laiškus ir atsakyti į klausimus:

1. Dėl kokių priežasčių gali atsirasti ši problema?
2. Kokių priemonių reikėtų imtis?
3. Kur reiktų kreiptis pagalbos?

LITERATŪRA

1. Sveikatos mokymas: mokymo formos ir metodai (1). Parengė Javtokas Z. Informacinis metodinis leidinys. 2012. Prieiga internete: http://www.smlpc.lt/media/file/Skyriu_info/Metodine_medziaga/Mokymo%20metodai.pdf.
2. Halitozė, Indrė Zykutė, Terapinė odontologija, 2009.
3. Dent Update. 2015 May; 42(4):346-8, 351-3. Assessment And Management Of Halitosis. Singh V. P., Malhotra N., Apratim A., Verma M.
4. Pacientų žinių apie burnos ligos profilaktiką vertinimas. Dovilė Maciulevičiūtė, Valdas Mameniškis. 2015. Prieiga internete: <http://www.sskc.lt/uploads/slauga2015/9>.
5. Straipsniai internete:
<http://www.gensina.lt/burnos-higiena-kasdienine-rutina>;
<http://www.manodontologai.lt/straipsniai/1/kodel-atsiranda-blogas-burnos-kvapais-ir-kaip-ji-pasalinti>;
<https://www.youtube.com/watch?v=tMZF3FdnvX0>;
<http://www.colgate.com/en/us/oc/oral-health/life-stages/adult-oral-care>;
<http://www.webmd.com/oral-health/guide/bad-breath#1>.